

**Товарна біржа
«Юніверсус»**

40030. м. Суми, вул. Перекопська, 9
тел./факс: (0542) 222-376, 783-931
E-mail: mail@universus.com.ua
www.universus.com.ua

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Рішення Ради Біржі
№ 5 від 12 травня 2008 р.

Президент _____ С.Л. Шатов

**ПРАВИЛА
БІРЖОВОЇ ТОРГІВЛІ
НА ТОВАРНІЙ БІРЖІ «ЮНІВЕРСУС»**

Стаття 1. Загальні положення

1.1. Правила є основним документом, що регулює порядок здійснення біржових операцій на Товарній біржі «Юніверсус» (далі - Біржа) стосовно торгів на Біржі, встановлює правила поведінки учасників торгів, посадових осіб і працівників Біржі, визначає зміст біржових угод та встановлює гарантії їх виконання.

1.2. Правила розроблені на підставі Закону “Про товарну біржу”, інших законодавчих актів України.

1.3. Під терміном «біржовий арбітраж» розуміється Постійно діючий третейський суд при Біржі.

1.4. Під терміном «Член Біржі» розуміються члени Біржі у відповідності до Статуту Біржі та Положення про членство у Товарній біржі «Юніверсус».

Стаття 2. Біржові посередники

2.1. Біржова торгівля здійснюється шляхом проведення біржових операцій членом Біржі:

- за замовленням клієнта, від його імені та за його рахунок або від свого імені та за рахунок клієнта (брокерська діяльність);

- від свого імені та за власний рахунок для власних потреб чи з метою подальшого перепродажу (дилерська діяльність).

Член Біржі – юридична особа, статутом якого не передбачена посередницька діяльність, має право займатися виключно брокерською діяльністю з реальним товаром.

2.2. Оплата клієнтами послуг членів Біржі за виконання замовлень з купівлі-продажу товарів на Біржі проводиться у вигляді комісійної винагороди, розмір якої встановлюється угодою сторін в залежності від загальної вартості контракту.

2.3. Член Біржі зобов’язаний не пізніше одного дня після виконання (невиконання у встановлені строки) замовлення повідомити про це свого клієнта погодженими засобами зв’язку, якщо інше не передбачено договором з клієнтом.

2.4. Обслуговування клієнтів членом Біржі здійснюється згідно з укладеним між ними договором, в якому визначаються права, обов’язки та відповідальність сторін.

Зазначений договір обов’язково включає положення щодо прав, зобов’язань та відповідальності сторін, митному оформленню продукції в разі, якщо стороною угоди є нерезидент України. За наявності цих істотних умов договору право на декларування може набувати біржовий посередник (член Біржі).

Стаття 3. Учасники біржових торгів

3.1. Учасниками біржової торгівлі можуть бути тільки члени Біржі (їхні представники – брокери). Членство на Біржі регламентується Статутом Біржі, цими Правилами та іншими документами, затвердженими Радою Біржі (або Президентом Біржі, у випадках, передбачених Статутом Біржі).

3.2. Учасники біржових торгів:

а) брокери - фізичні особи, зареєстровані на Біржі відповідно до її Статуту, обов’язки яких полягають у виконанні доручень членів Біржі, яких вони представляють, щодо здійснення біржових операцій шляхом підшукування контрактів і подання здійснюваних ними операцій для реєстрації на Біржі.

Брокери вправі пересвідчитися в наявності та якості запропонованого товару, а також у платоспроможності покупця, пропонувати альтернативні умови контрактів та здійснювати будь-які інші дії, що не суперечать інтересам клієнтів.

Брокерам забороняється розголошувати комерційні таємниці щодо здійснюваних за їх участю біржових операцій клієнтів, одночасно обслуговувати двох або більше клієнтів, інтереси яких суперечать один одному.

б) біржові маклери (ліцитатори) - працівники Біржі, які ведуть торги, фіксують усну згоду брокерів на укладення угоди та мають право призупиняти торги не більш, ніж на десять хвилин.

3.3. Кількість брокерів на Біржі встановлюється Радою Біржі.

3.4. Особи, що забезпечують проведення біржових торгів - працівники Біржі за своїми функціональними обов'язками.

3.5. Порядок допуску в торговий зал Біржі відвідувачів та представників засобів масової інформації визначається Біржею. В разі відсутності визначеного порядку допуску в торговий зал Біржі відвідувачів та представників засобів масової інформації, така присутність забороняється. Відвідувачам заборонено прямо чи безпосередньо втручатися в хід біржових торгів. Маклер має право при необхідності прийняти рішення про випровадження відвідувачів із залу під час торгів.

Стаття 4. Товари, що допускаються до торгів

4.1. До біржових торгів допускаються товари визначеного переліку (затверджується Радою Біржі) стандартної якості, що є реальним товаром, а також стандартні контракти на ці товари, що допущені Біржею у встановленому порядку до торгів.

4.2. Стандарти щодо мінімальної кількості одиниць товару, який виставляється на торги, затверджуються Радою Біржі.

Стаття 5. Секції

5.1. Відповідно до спеціалізації, на Біржі створюються такі секції:

- I секція** торгів сільськогосподарською продукцією та матеріально-технічними ресурсами;
- II секція** продажу майна, що перебуває в державній власності;
- III секція** торгів нерухомим та іншим майном і майновими правами.

5.2. Рада Біржі у разі необхідності може створювати підсекції та відділи секцій Біржі, затверджувати положення та регламенти їхньої роботи.

Стаття 6. Порядок формування біржових цін та їх оприлюднення

6.1. Ціни на Біржі формуються вільно. Їх рівень визначається на кожен вид товарів співвідношенням попиту та пропозиції на даний момент біржових торгів.

6.2. На Біржі використовуються такі поняття цін: ціни продавця (пропозиції), ціни покупця (попиту), ціни біржових угод, котирувальні ціни.

6.3. Ціною продавця на біржовий товар визнається ціна, що вказана учасником біржових торгів у заявці на продаж, а також названа ним під час торгів з метою стимуляції продажу.

6.4. Під ціною покупця розуміють ціни, що вказані покупцем в заявках по купівлі, а також ті, які називаються ним безпосередньо під час торгів при обговоренні пропозиції продавця.

6.5. Ціною біржової угоди є остання з тих цін, які названі покупцем під час біржових торгів на конкретну позицію товару, що зафіксована біржовим маклером.

6.6. Котирувальна ціна - це ціна, визначена в разі необхідності котирувальною комісією Біржі шляхом аналізу цін біржових угод, цін продавців, цін покупців на підставі єдиних критеріїв та спеціальних методів. Розрізняють котирування офіційне та позаофіційне (довідкове).

6.7. Котирування офіційне проводиться по відношенню щодо цін біржових угод на визначені Біржею групи товарів стандартної якості з єдиним базисом поставки після кожного біржового торгу. Процес визначення офіційної котирувальної ціни передбачає об'єктивну оцінку коливань цін протягом біржового дня.

6.8. Котирування позаофіційне (довідкове) проводиться на підставі аналізу всіх цін (попиту, пропозиції, угод) з урахуванням оцінки котирувальної комісії кон'юнктури попиту та пропозиції за трьома напрямками:

- за цінами продавців (котирувальна ціна пропозиції),
- за цінами покупців (котирувальна ціна попиту),

- за найбільш типовою на Біржі в конкретний період часу ціною на конкретний вид (групу) товару (котирувальна ціна Біржі).

Довідкове котирування може проводитися на підставі підсумків кількох біржових торгів.

6.9. Дані котирування не можуть бути оскаржені членом Біржі та змінені за рішенням Ради Біржі.

6.10. Дані офіційного котирування сповіщаються на Біржі наступного дня після проведення торгів.

6.11. Рішенням котирувальної комісії Біржа має право встановлювати граничні рівні коливання цін на товари, що офіційно котируються на Біржі, відхилення від яких дає підставу для припинення торгу по даному виду товару.

Стаття 7. Біржові операції та біржові угоди

7.1. Біржовою операцією визнається угода, що відповідає умовам, визначеним статтею 15 Закону України “Про товарну біржу”.

7.2. Під час біржових торгів можуть бути укладені угоди, що пов’язані з:

- негайною (від 1 до 30 днів) взаємною передачею прав та обов’язків щодо реального товару (спотова угода);
- відстроченою (від 30 до 360 днів) взаємною передачею прав та обов’язків щодо реального товару (форвардна угода);
- взаємною передачею прав та обов’язків щодо стандартного контракту (ф’ючерсна угода);
- поступкою прав на майбутню передачу чи набуття прав і обов’язків щодо реального товару або стандартного контракту (опціонна угода).

7.3. Стандартним контрактом на біржовий товар є контракт, в якому кількість, якість, базис поставки та строки виконання є стандартними. Єдиною змінною величиною стандартного контракту є ціна, що визначається в процесі біржового торгу.

Правила біржової торгівлі стандартними контрактами та типові контракти, в разі необхідності затверджуються Радою Біржі (або Президентом Біржі, у випадках, передбачених Статутом Біржі).

7.4. Біржова угода умовно проходить два етапи укладення. Перший - починається з оголошення біржовим маклером, що веде торги, пропозиції продавця, і закінчується в момент оголошення ним реєстраційного номера покупця та ціни продажу, одночасно брокери-покупці та брокери-продавці підтверджують підписами на тикетах (карточці фіксації усної згоди) згоду на купівлю та продаж. На другому етапі угода оформляється письмово біржовим контрактом, що підписується брокером-покупцем і брокером-продавцем та уповноваженою особою Біржі.

Положення щодо прав і обов’язків з митного оформлення експорту продукції, при необхідності додаються до біржового контракту окремим протоколом (додатком).

7.5. Біржова угода вважається укладеною з моменту її реєстрації на Біржі.

Стаття 8. Місце проведення торгів

8.1. Місцем проведення торгів є торговий зал Біржі за адресою м. Суми, вул. Перекопська, 9. Біржа проводить торгові сесії один раз на тиждень по всім секціям та підсекціям, кількість яких може змінюватись та визначається Радою Біржі.

8.2. Біржові торги проводяться в день та час, визначений Радою Біржі. Зміна розпорядку та місця проведення торгів повідомляється Біржею учасникам біржових торгів не пізніше трьох днів до початку торгів.

Стаття 9. Порядок підготовки та проведення біржових торгів

9.1. Заявки на купівлю чи продаж реального товару подаються брокерами на біржу до 16 години останнього перед торгами робочого дня. Заявка на участь в торгах може бути лише визначеної Біржею форми, але обов’язково включати кількість, якісні характеристики товару, ціну, умови поставки та оплати, місце поставки, обов’язково засвідчується підписом брокера та печаткою (в разі її наявності).

9.2. Одночасно із заявкою брокер зобов'язаний надати такі документи:

9.2.1. На продаж:

а) довідку сертифікованого складу чи гарантійний лист власника товару про наявність заявленого товару у відповідній кількості, або інший документ що підтверджує наявність товару та належність його на праві власності продавцю;

б) сертифікат якості;

в) технічний паспорт (якщо товаром є продукція технічного призначення, або об'єкт нерухомості);

г) документ про сплату Біржі гарантійного внеску;

д) інші необхідні документи.

9.2.2 На купівлю - документ про сплату Біржі гарантійного внеску.

9.3. Біржа має право вимагати від покупця документи, що підтверджують наявність на його рахунку в банку необхідних коштів, чи гарантію оплати від банку.

9.4. У заявці обов'язково вказується строк її дії. Продовження строку дії чи зняття заявки, а також зміна інформації брокером проводиться письмово в строки, встановлені Біржею.

9.5. На основі заявок формується бюлетень продажу та купівлі на даний біржовий торг, позиції якого є підставою для оголошення інформації маклером, що веде торги.

9.5.1. Бюлетень формується за групами товарів, найменуваннями та за принципом сортування за зниженням цін в розрізі одного найменування.

9.5.2. Реквізитами бюлетеня є найменування, якісна характеристика, кількість, ціна, місцезнаходження або місце поставки товару, умови його оплати.

9.5.3. Бюлетень за форвардними пропозиціями формується аналогічно бюлетеню по спотовому продажу та додатково розподіляється за строком виконання.

9.6. Ціни на продукцію приймаються за базисом поставки. Бюлетень формується з врахуванням базису поставки.

9.7. У разі відхилення інформації, що міститься у бюлетені, від заявки брокера, він повинен негайно оповістити про це Біржу.

9.8. Бюлетень заявок на продаж надається Біржею брокерам за їх вимогою до 16 години робочого дня, що передує торгам.

9.9. Торги здійснюються у валюті України.

Стаття 10. Порядок проведення біржових торгів по реальному товару

10.1. Реєстрація учасників торгів та допуск в торговий зал регламентуються Біржею.

10.2. Торги реальним товаром з негайною поставкою проводяться за таким регламентом:

10.2.1. Біржовий маклер, що веде торги, оголошує початок біржового торгу, після чого послідовно називає номер позиції згідно з бюлетенем продажу даного біржового дня.

10.2.2. Брокер-продавець піднімає реєстраційний номер, що підтверджує його присутність в залі. При відсутності брокера-продавця позиція, яку він заявив, знімається з торгів.

10.2.3. Брокер-покупець сповіщає про готовність купити товар за цією позицією бюлетеня за оголошеною ціною підняттям реєстраційного номера. Якщо інших покупців немає, угода вважається укладеною після оголошення маклера: позиція N _____ за ціною _____ продана брокеру N _____.

10.2.4. Якщо покупців виявиться більше одного, між брокерами проводиться конкурентний торг на збільшення ціни за принципом аукціону. Брокер-покупець, який запропонував найбільшу ціну, вважається стороною угоди.

10.2.5. Якщо покупців на оголошену позицію за стартовими умовами не виявлено, брокер-продавець може запропонувати зниження ціни. При виявленні покупця маклер фіксує ціну продажу і оголошує продаж позиції. Якщо після запропонованої зниженої ціни продавець не виявляється, позиція знімається з торгів.

10.2.6. У випадку, коли під час зниження ціни виявиться більш одного покупця, проводиться конкурентний торг на збільшення ціни за процедурою згідно з п. 10.2.4. цих Правил.

10.2.7. При відсутності попиту на позицію брокер-покупець може запропонувати продавцю змінити умови продажу. Якщо брокер-продавець згоден, угода укладається на запропонованих умовах. Право вибору сторони угоди між брокером-покупцем, який згоден на купівлю позиції згідно із заявкою, і брокером-покупцем, що запропонував більш високу ціну, але лише на частину заявленої партії, має брокер-продавець.

10.2.9. Брокери, що уклали угоду, підписують тикет, в якому вказуються дані торгів, позиція бюлетеня, кількість, ціна, реєстраційні номери брокерів, та здають його маклеру. Не підписання тикету є порушенням Правил.

10.2.10. Після оголошення всіх позицій бюлетеня на продаж маклер надає можливість брокерам для заяв та пропозицій, що мають відношення до змісту торгів або їх процедури. Після цього оголошується бюлетень на купівлю, причому брокер, що виконав своє замовлення на купівлю під час торгів за бюлетенем на продаж, може зняти свою позицію тільки в обсязі укладених угод.

10.3. Торги реальним товаром з відстроченою поставкою проводяться за регламентом, передбаченим п. 10.2. цих Правил, по кожному місяцю виконання поставки.

10.4. Біржовий маклер після оголошення всіх позицій бюлетеня при необхідності може зробити офіційні повідомлення Біржі, потім закриває торги. Учасники біржових торгів, що уклали угоди, запрошуються до біржових реєстраторів (маклерів) для оформлення біржового контракту.

10.5. Рада Біржі, Президент Біржі, інші уповноважені особи мають право оперативного втручання у хід ведення торгів, якщо ціни біржових угод протягом дня різко підвищуються або знижуються, а також має місце невірна інформація, яка негативно впливає на них.

10.6. Протягом встановленого Біржею терміну Біржа видає підсумковий бюлетень результатів торгів та оприлюднює його на інформаційному стенді.

10.7. Під час проведення торгів та перебування на Біржі учасники торгів і службовці Біржі зобов'язані виконувати Правила поведінки і ділової етики, що затверджуються Біржею.

10.8. Продавець несе повну відповідальність за те, щоб товар був вільний від прав, претензій і позовів третіх осіб, у тому числі нікому не проданий, не закладений, під заборону не знаходився, іншим чином не був обтяжений.

Стаття 11. Порядок реєстрації та оформлення угод

11.1. Угода, укладена на біржових торгах, повинна бути зареєстрована та оформлена як біржовий контракт.

11.2. Дані підписаних брокером тикетів зіставляються з даними реєстратора (маклера) про покупця, продавця, кількість товару та ціну укладених угод. У випадку розбіжності даних тикета з даними реєстратора (маклера), рішення про умови угоди приймає маклер, що вів торги.

11.3. Брокери зобов'язані підписати контракт одразу після його оформлення, а Біржа зобов'язана його зареєструвати не пізніше наступного робочого дня після підписання. При реєстрації контракту брокер зобов'язаний надати договори, на підставі яких він діяв в інтересах третіх осіб. Несвоєчасне підписання контракту визначається як відмова від оформлення угоди.

11.4. Біржовому контракту присвоюється реєстраційний номер, його форма та зміст затверджуються Біржею. Контракт підписується брокерами, уповноваженою особою Біржі та засвідчується печаткою Біржі. Контракт оформляється в трьох примірниках: по одному для кожної із сторін угоди і один - для архівного зберігання на Біржі. За поданням сторін Біржа може видавати завірені копії контракту.

В разі укладення біржового контракту, однією із сторін якого виступає покупець - нерезидент України, оригінали продавця і Біржі гасяться уповноваженою Біржею особою штампом або надписом "Копія". Підставою для митного оформлення експорту продукції є тільки оригінал покупця.

11.5. Інформація щодо оформлених контрактів вноситься в журнал реєстрації контрактів.

11.6. За реєстрацію укладеної угоди Біржа встановлює реєстраційний збір (з урахуванням всіх податків, які встановлені на території України). Біржа самостійно визначає сторону або сторони, що оплачують державне мито за реєстрацію угоди згідно з Декретом Кабінету Міністрів України "Про державне мито".

11.7. Біржа має право не реєструвати угоду до моменту отримання від сторін суми реєстраційного збору, або вираховувати суми реєстраційного збору з гарантійних внесків сторін.

11.8. У відповідності до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом», Біржа є суб'єктом первинного фінансового моніторингу та зобов'язана:

проводити ідентифікацію особи, яка здійснює фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу відповідно до зазначеного Закону на підставі наданих в установленому порядку документів або за наявності підстав вважати, що інформація щодо ідентифікації особи потребує уточнення;

забезпечувати виявлення і реєстрацію фінансових операцій, що відповідно до цього Закону підлягають фінансовому моніторингу;

надавати уповноваженому органу інформацію про фінансову операцію, що підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу, не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з моменту її реєстрації;

сприяти працівникам уповноваженого органу у проведенні аналізу фінансових операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу;

надавати відповідно до законодавства додаткову інформацію на запит уповноваженого органу, пов'язану з фінансовими операціями, що стали об'єктом фінансового моніторингу, в тому числі таку, що становить банківську та комерційну таємницю, не пізніше, ніж протягом трьох робочих днів з моменту отримання запиту;

сприяти суб'єктам державного фінансового моніторингу з питань проведення аналізу фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу;

вживати заходів щодо запобігання розголошенню (у тому числі особам, стосовно фінансових операцій яких проводиться перевірка) інформації, яка надається уповноваженому органу, та іншої інформації з питань фінансового моніторингу (в тому числі про факт подання такої інформації);

зберігати документи, які стосуються ідентифікації осіб, якими здійснено фінансову операцію, що згідно з цим Законом підлягає фінансовому моніторингу, та всю документацію про здійснення фінансової операції протягом п'яти років після проведення такої фінансової операції.

Стаття 12. Розірвання угод та визнання їх недійсними

12.1. Розірвання біржових угод не допускається, крім випадків, що передбачені чинним законодавством України та цими Правилами.

12.2. Угода, що зареєстрована на Біржі, визнається розірваною в таких випадках:

- за рішенням біржового арбітражу;
- за рішенням судових органів;
- за погодженням сторін.

12.3. Порядок претензійного врегулювання спорів визначається чинним законодавством України та міжнародними угодами.

Правила та порядок розгляду спорів, кількість суддів та персональний склад біржового арбітражу підлягають затвердженню рішенням Ради Біржі.

12.4. У випадку розірвання контракту сторони зобов'язані письмово сповістити про це Біржу не пізніше 3 днів з дня розірвання контракту.

12.5. В разі розірвання зовнішньоекономічної угоди або визнання її недійсною, Біржа зобов'язана сповістити про це Пункт реєстрації угод митними органами України протягом наступного робочого дня після отримання зазначеної інформації.

Стаття 13. Розрахунки та гарантії виконання біржових контрактів

13.1. Для забезпечення надійності розрахунків за спотовими угодами з реальним товаром продавець і покупець вносять гарантійний внесок, розмір якого визначається Біржею у відсотках від суми заявки. Гарантійний внесок за форвардними угодами помножується на кількість місяців до виконання контракту.

13.2. У випадку відмови:

- покупця від оплати або закінчення терміну оплати контракту, гарантійний внесок, сплачений покупцем направляється на користь Біржі в якості штрафу за невиконання покупцем умов біржової угоди;

- продавця поставити товар або закінчення терміну поставки товару, гарантійний внесок, сплачений продавцем направляється на користь Біржі в якості штрафу за невиконання продавцем умов біржової угоди.

13.3. У разі не укладення угод під внесений гарантійний внесок, він повертається платнику Біржею не пізніше 3-х робочих днів після закінчення строку дії заявки.

13.4. Оплата біржових контрактів здійснюється через Біржу до виконання контракту як продавцем, так і покупцем. Підставою для перерахування Біржею вартості контракту продавцю є акт прийняття-передачі товару, зазначеного в контракті за кількістю і якістю, підписаний покупцем та продавцем, або письмова згода покупця на таке перерахування. Одночасно з перерахуванням продавцю вартості контракту, Біржа повертає йому сплачений гарантійний внесок.

13.5. У випадку ненадання Біржі акта прийняття-передачі товару, зазначеного в контракті за кількістю і якістю в строки, зазначені в контракті, кошти, що надійшли від платника, повертаються йому Біржею.

13.6. При надходженні заяви від продавця про порушення покупцем умов контракту Біржа може затримати на своєму рахунку гарантійний внесок та прийняти рішення протягом п'яти робочих днів про порядок вирішення спору.

13.7. У випадку невиконання контракту винна сторона сплачує штраф у встановленому біржовим контрактом розмірі на користь сторони, що потерпіла.

13.8. У випадку визнання біржової угоди недійсною, суми сплаченого реєстраційного збору не підлягають поверненню.

13.9. Розміри гарантійних внесків та реєстраційного збору встановлюються Біржею самостійно.

Стаття 14. Відповідальність за порушення Правил

14.1. Біржа, Члени Біржі та сторони біржової угоди несуть відповідальність за будь-яке порушення цих Правил в порядку, що визначений діючим законодавством та Біржею.

14.2. За порушення цих Правил можуть застосовуватись санкції у випадках:

- а) надання документів, що містять недостовірну інформацію;
- б) неоплати оформленого та зареєстрованого біржового контракту;
- в) перешкоджання веденню торгів;
- г) неявки на торги брокера, що подав заявку.

Цей перелік може бути змінено або доповнено рішенням керівних органів Біржі.

14.3. До учасників торгів можуть застосовуватись такі санкції:

- а) попередження про неналежну поведінку;
- б) випровадження із залу торгів з одночасним зняттям заявки з торгів;
- в) позбавлення права участі в біржових торгах протягом певного часу або постійно (дискваліфікація);

- г) відмова в реєстрації на даний біржовий торг;
- д) штраф;
- ж) призупинення або позбавлення членства на Біржі.

Штрафні санкції можуть застосовуватися за рішенням Президента Біржі у випадку:

14.3.1. За надання недостовірної інформації про якісні і кількісні характеристики товару, умови його поставки та платежу, винна особа несе таку відповідальність:

– при виявленні таких відомостей до моменту фіксації маклером усної згоди на укладання біржової угоди – винна сторона сплачує штраф на рахунок Біржі в розмірі 0,1 % від вартості виставленої на торги продукції, але не менше 50 грн. Заява про недостовірність наданих відомостей подається маклеру брокером або його клієнтом;

- при виявленні таких відомостей після моменту фіксації маклером усної згоди, але не пізніше закінчення біржової сесії – біржова угода анулюється за рішенням маклера, а винна сторона сплачує штраф на рахунок Біржі в розмірі 0,15 % від вартості виставленого на торги товару, але не менше 75 грн;

- при виявленні таких відомостей після закінчення біржової сесії – біржовий контракт визначається недійсним, винна сторона сплачує штраф на рахунок Біржі у розмірі 0,2 % від суми укладеного біржового контракту, але не менше 100 грн. При цьому потерпіла сторона має право звернутись до біржового арбітражу з поданням про прийняття рішення про відшкодування матеріальних збитків та /або моральної шкоди.

14.3.2. За відмову або ухилення від оформлення та реєстрації біржового контракту після усної згоди на здійснення біржової угоди, зафіксованої маклером у ході торгів, накладається на винну сторону штраф у розмірі 2,5 % від суми контракту, але не менше 300 грн, та винна сторона може не допускатись до участі в 4 наступних біржових торгах.

14.3.3. У випадку коли обидві сторони біржової угоди відмовляються або ухиляються від оформлення та реєстрації біржової угоди на кожну з них накладається штраф у розмірі 2,5 % від суми контракту, але не менше 300 грн, та обидві сторони не допускаються до 4 наступних біржових торгів.

14.3.4. За порушення строків поставки і оплати передбачених Правилами, в разі подання до Біржі письмової заяви постраждалої сторони винна сторона сплачує штрафні санкції на рахунок Біржі у розмірах, що зазначені у біржовому контракті. Біржа після отримання суми штрафу перераховує її на протязі двох робочих днів на користь постраждалої сторони за вирахуванням суми біржового збору, який складає 25 % від такої суми.

14.3.5. Штрафи, передбачені цими Правилами, сплачуються винною стороною шляхом банківського переказу на рахунок Біржі протягом 2 робочих днів з моменту прийняття рішень про накладання таких штрафів.

14.3.6. Сторони, які уклали біржовий контракт несуть відповідальність за достовірність вказаних реквізитів.

14.3.7. Сторони несуть матеріальну відповідальність за неналежне виконання усіх зобов'язань, що випливають з умов контракту.

За затримку у сплаті встановлених Біржею обов'язкових внесків, платежів, за виключенням сум штрафів, накладених за рішенням Президента Біржі, біржового арбітражу, винна сторона сплачує пеню в розмірі подвійної облікової ставки НБУ, що діє на момент нарахування пені, за кожний день прострочення і допускається до торгів тільки після письмового підтвердження сплати зазначених платежів. У разі затримки у сплаті зазначених платежів на строк більше 30 календарних днів, Президент Біржі подає клопотання до Ради Біржі про виключення винної особи з числа членів Біржі. Рада Біржі (або Президент Біржі, у випадках, передбачених Статутом Біржі) приймає рішення про виключення винної особи з числа членів Біржі у випадку відсутності достатніх та підтверджених аргументів з її боку про наявність обставин форс-мажорного характеру, які стали на заваді належного виконання зобов'язань, або зустрічного позову до сторони контрагенту.

14.4. За вимогою учасника торгу йому повинна бути видана офіційна довідка про застосування санкцій.

Стаття 15. Розгляд спорів, що виникають із біржових торгів

15.1. Біржовим арбітражем є Постійно діючий третейський суд при Товарній біржі «Юніверсус», яким вирішуються усі спори, що виникають:

- із цих Правил;
- із укладених на Біржі угод;
- із біржових торгів;
- із договорів, укладених між брокерами та їх клієнтами (відповідне третейське застереження повинно бути зазначене в усіх договорах між брокерами та їх клієнтами, текст такого застереження затверджується Радою Біржі);
- із питань, що пов'язані з членством у Біржі.

15.2. Вимоги, зазначені у п. 15.1. цих Правил, визнаються третейським застереженням у розумінні Закону України «Про третейські суди». Всі члени Біржі, брокери, продавці та покупці, інші учасники біржових торгів зобов'язані виконувати та погоджуватися із зазначеним третейським застереженням.

Стаття 16. Правила поведінки членів Біржі та учасників торгів

16.1. Поведінка брокерів та працівників Біржі повинна відповідати нормам ділової етики, які необхідні для підтримання доброї репутації Біржі.

16.2. Біржа має право здійснювати контроль за діяльністю членів Біржі і брокерів, правомірністю їх біржових операцій та станом платоспроможності, для чого затверджує зміст та періодичність подання Біржі відповідних звітів.

16.3. Члени Біржі повинні:

- додержуватись при укладенні договорів з клієнтами типових форм, що вироблені Біржею;
- оперативно забезпечувати клієнтів інформацією та вести від їх імені розрахунки за угодами;
- уникати злиття інтересів члена Біржі та його клієнта;
- виконувати доручення клієнта найкращим чином;
- забезпечити у випадку наявності у члена Біржі грошових коштів чи власності клієнта достатній їх захист, відокремлення їх від власного майна;
- оперативно і вірно вести справи за претензіями клієнта;
- мати достатні фінансові ресурси для покриття власних зобов'язань.

16.4. Біржа передбачає санкції до винних осіб (за рішенням Ради Біржі або Президента Біржі) аж до виключення з числа членів Біржі за наступні дії:

- порушення Правил та розпоряджень Біржі, що стосуються поведінки або комерційної діяльності членів, чи порушення будь-якої угоди, договору з Біржею;
- шахрайство, безвідповідальна поведінка, несумісна з принципами справедливої торгівлі, та невиконання зобов'язань, особливо платіжних;
- здійснення фіктивних угод чи видача розпоряджень, доручень брокеру на купівлю або продаж, які при їх виконанні не передбачають зміни власника товару;
- неправдиві відомості, що надані при вступі у члени Біржі;
- будь-які дії, що завдають шкоди інтересам чи благополуччю Біржі;
- нездатність чи відмова в наданні облікових книг і документів, в тому числі по укладених угодах, за вимогою Біржі, неявка брокера або члена Біржі за її викликом;
- спроби вимагання, визначення нереальних цін та комісійних винагород, торгівля всупереч розпорядженням та намірам клієнтів, маніпулювання цінами та спроби монополізації ринку через скупку товарів, видача неправдивої інформації про ринок, торгівля або передача товару від свого імені за рахунок клієнта без його дозволу, невиконання рішень біржового арбітражу.

16.5. На Біржі забороняються наступні дії:

- розкриття чи розголошення розпорядження, доручення брокеру в будь-який час, торгівля проти чи на боці іншого контрагента з урахуванням розпорядження розголошеного і сповіщеного члену Біржі внаслідок його близьких відносин з клієнтом;
- торгівля з самим собою без переходу права власності;
- приховування, притримування членом Біржі від відкритого ринку будь-якого розпорядження (доручення) на угоду чи її частини для зручності іншого члена Біржі;
- купівля або продаж як засіб примирення, надання послуги, купівля або продаж одночасно по заздалегідь узгодженій ціні;
- торгівля брокером за власний рахунок по ціні ринку або по запропонованій клієнтом ціні до виконання розпорядження клієнта;
- невиконання вимоги переконатися в точності реєстрації працівниками Біржі ціни угоди;
- порушення черговості виконання замовлень клієнтів, що мають рівні умови.